

Vlada Crne Gore
Partnerski savjet za regionalni razvoj

**IZVJEŠTAJ O RADU PARTNERSKOG SAVJETA
ZA REGIONALNI RAZVOJ
U 2023. GODINI**

PRIJEDLOG

Podgorica, decembar 2023. godine

I UVODNE NAPOMENE

Na osnovu člana 23 Zakona o regionalnom razvoju („Službeni list CG”, broj 20/2011, 26/2011, 20/2015 i 47/2019), Vlada Crne Gore donijela je Odluku o osnivanju Partnerskog savjeta za regionalni razvoj („Službeni list CG”, broj 42/11, 31/13, 36/18 i 25/23), kao savjetodavnog tijela Vlade sa ciljem praćenja i unaprjeđivanja regionalnog razvoja Crne Gore. Predmetni Izvještaj o radu Partnerskog savjeta za regionalni razvoj pripremljen je u skladu sa članom 11 pomenute Odluke, shodno kojem Partnerski savjet o svom radu izvještava Vladu.

Polazeći od cilja politike regionalnog razvoja Crne Gore, koji se šire odnosio na postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, jasno je da je u pitanju sveobuhvatna politika, koja zahtjeva jaku međuresornu saradnju. Iz tog razloga, Zakonom o regionalnom razvoju predviđeno je formiranje upravo takvog, međuresornog tijela koje bi podržalo kreiranje i implementaciju ove politike. Struktura Partnerskog savjeta za regionalni razvoj (u daljem tekstu: Partnerski savjet) definisana je takođe članom 23 Zakona o regionalnom razvoju, a čine je predsjednik i članovi koji se imenuju iz reda predstavnika: organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, univerziteta, udruženja poslodavaca, nevladinih organizacija u oblasti zaštite životne sredine i organizacija koje obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj.

Trenutni sastav Partnerskog savjeta, shodno Odluci o osnivanju Partnerskog savjeta iz tekuće godine i Rješenju o imenovanju istog („Službeni list CG” br. 62/2023), pored predsjednika (bivši ministar ekonomskog razvoja i turizma), broji 27 članova i to:

- 10 predstavnika organa državne uprave nadležnih za poslove - ekonomskog razvoja i turizma; finansija; ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; javne uprave; kapitalnih investicija; kulture i medija; nauke i tehnološkog razvoja; poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; prosvjete; rada i socijalnog staranja; unutrašnjih poslova; vanjskih poslova; evropskih poslova i zdravlja, kao i predstavnika kabineta potpredsjednika Vlade za regionalni razvoj
- 6 predstavnika jedinica lokalne samouprave iz sva tri regiona – Glavnog grada Podgorica, prijestonice Cetinje, opštne Bar, Andrijevice, Berana i Bijelog Polja
- članstvo pripada i po jednom predstavniku - Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D, Zajednice opština Crne Gore, Agencije za investicije, Univerziteta Crne Gore, Asocijacije menadžera Crne Gore i nevladine organizacije „Centar kreativnih vještina“.

Zadaci Partnerskog savjeta shodno pomenutom Zakonu su da:

- 1) prati stanje u oblasti regionalnog razvoja i daje preporuke za preduzimanje mjera za unaprjeđivanje regionalnog razvoja Crne Gore;
- 2) daje mišljenje na nacrt Strategije;
- 3) daje preporuke za utvrđivanje prioriteta u realizaciji razvojnih projekata;
- 4) sagledava efekte primjene politike regionalnog razvoja;

- 5) donosi poslovnik o svom radu;
- 6) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Partnerski savjet je prvi put formiran 2011. godine, nakon čega su se njegova struktura, aktivno funkcionisanje i angažovanje mijenjali. U izvještajnom periodu, Partnerski savjet koji je u novoj strukturi osnovan u junu tekuće godine, tokom iste je održao samo jednu, konstitutivnu sjednicu.

Shodno članu 11 Odluke o osnivanju Partnerskog savjeta, tijelo dva puta godišnje o svom radu izvještava Vladu. Takođe, u skladu sa članom 10 iste Odluke Partnerski savjet je donio Poslovnik o radu, koji u članu 20 definiše da ovo tijelo na završnoj godišnjoj sjednici usvaja Godišnji izvještaj o radu i Program rada za narednu godinu. Međutim, s obzirom na promjenu Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, usljed formiranja 44. Vlade Crne Gore, tj. da predsjednik Partnerskog savjeta i značajan broj članova, tijela formiranog u 2023. godini, više nijesu na Rješenjem definisanim funkcijama, predmetni Izvještaj sačinjen je na bazi Zapisnika sa konstitutivne sjednice, na koji su članovi dali saglasnost shodno Poslovniku. Ovo je ujedno prvo izvještavanje prema Vladi tokom 2023. godine.

II OSVRT NA FUNKCIONISANJE PARTNERSKOG SAVJETA ZA REGIONALNI RAZVOJ

Partnerski savjet je uspostavljen 2011. godine, uz koordinaciju rada ovog tijela od strane tadašnjeg Ministarstva ekonomije. Od 2013. godine, konstituisanjem 40. Vlade Crne Gore, tj. formiranjem kabineta potpredsjednika Vlade za regionalni razvoj, Izmjenom i dopunom Odluke o osnivanju Partnerskog savjeta za regionalni razvoj, predsjedavanje i koordinacija rada prenijeta je na novoformirani kabinet potpredsjednika Vlade za regionalni razvoj.

Polazeći od obima aktivnosti politike regionalnog razvoja, izrade godišnjih Akcionih planova i Izvještaja o realizaciji Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, dobre saradnje sa jedinicama lokalne samouprave u pravcu strateškog planiranja njihovog razvoja i jačanja konkurentnosti lokalne privrede, kao i saradnje sa značajnim brojem državnih organa, na čemu je radilo Ministarstvo ekonomije, krajem 2017. godine Ministarstvo je iniciralo pitanje drugačije organizacije Partnerskog savjeta, njegovo ponovno uspostavljanje i unapređenje aktivnosti koordinacije rada ovog tijela. Nakon saglasnosti kabineta potpredsjednika Vlade za regionalni razvoj, predsjedavanje i koordinaciju rada Partnerskog savjeta ponovo je preuzelo Ministarstva ekonomije.

Nažalost, Parterski savjet u prethodnom periodu nije bio aktivan, održalo je jednu sjednicu 2018. godine, da bi inicijativa o njegovom ponovnom formiranju bila pokrenuta 2020. godine, a konkretno je spovedena 2023. godine. Na drugoj strani, kroz saradnju sa lokalnim samoupravama, njeni predstavnici uvijek su pokazivali interesovanje i potrebu za postojanjem ovog tijela, koje su prepoznali kao dobru konekciju sa nacionalnom vlašću.

III AKTIVNOSTI PARTNERSKOG SAVJETA U 2023. GODINI

Konstitutivna sjednica Partnerskog savjeta formiranog 2023. godine, održana je 27. juna iste godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o izmjenama Odluke o osnivanju Partnerskog savjeta za regionalni razvoj
2. Donošenje Poslovnika o radu Partnerskog savjeta za regionalni razvoj,
3. Predlaganje i odabir zamjenika predsjednika Partnerskog savjeta za regionalni razvoj,
4. Razmatranje Nacrta Strategije regionalnog razvoja Crne Gore za 2023-2027. i Akcionog plana za 2023. godinu,
5. Tekuća pitanja.

U okviru tačaka: 1, 2 i 3, koje su tehničkog karaktera članovi Partnerskog savjeta informisani su o značaju rada tijela i njegovog ponovnog uspostavljanja, usvojen je Poslovnik o radu Partnerskog savjeta i shodno članu 3 Odluke o osnivanju Partnerskog savjeta, izabran je zamjenik predsjednika ovog tijela, predsjednik opštine Bijelo Polje.

Posebna pažnja na sjednici bila je posvećena tački 4 Dnevnog reda, u okviru koje je predstavljena struktura Nacrta Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2023-2027. godina, uz Akcioni plan za 2023. godinu, ključni problemi koji su definisani na osnovu trenutnog stanja na nivou regiona i analize dosadašnje implementacije Strategije regionalnog razvoja. U ovom dijelu posebno je naglašen proces usaglašavanja dokumenta sa predstavnicima Generalnog sekretarijata Vlade koje je rezultiralo pozitivnim mišljenjem, što dodatno govori o kvalitetu materijala koji je pripremljen. U kontekstu politike regionalnog razvoja, bilo je riječi i o indeksu razvijenosti i indeksu konkurentnosti jedinica lokalne samouprave. Od strane prisutnih članova Partnerskog savjeta data je saglasnost na Prijedlog strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2023-2027. i Akcionog plana za 2023. godinu i upućivanje materijala u dalju proceduru usvajanja od strane Vlade Crne Gore.

U okviru tačke 5, diskutovano je o rangu pojedinih lokalnih samouprava u smislu razvijenosti i konkurentnosti, kao i o potrebi izmjena metodologija za obračun ovih indeksa. Zatim, najavljene su aktivnosti na analizi opravdanosti osnivanja Agencije za regionalni razvoj, koja bi bila zadužena za podršku punoj implementaciji Strategije regionalnog razvoja, što je posebno važno u cilju jačanja institucionalnog okvira za efikasniju pripremu i implementaciju projekata od regionalnog značaja. Takođe, diskutovani su određeni problemi u radu lokalnih samouprava, poput velikog broja zaposlenih što dovodi u pitanje problem finansiranja zarada, procedure donošenja prostornih planova koje je potrebno vratiti u nadležnost lokalnih samouprava i uticati na smanjenje administrativnih barijera u ovom segmentu, zatim problema u dijelu nedovoljno razvijene putne infrastrukture, visoke stopa migracija stanovništva iz Sjevernog regiona u Središnji i Primorski region, ali i u inostranstvo.

Shodno navedenom, članovi Partnerskog savjeta izrazili su saglasnost da je u narednom periodu potrebna jača međuresorna saradnja i veća funkcionalnost svih onih koji u okviru svojih nadležnosti učestvuju u realizaciji aktivnosti kojima se doprinosi regionalnom razvoju, kako na lokalnom, tako i na državnom nivou.

Partnerski savjet je o svom radu, donesenim zaključcima i zauzetim stavovima, obavijestio javnost davanjem saopštenja za javnost, nakon održanih sjednica. Usvojeni zaključci, mišljenja i preporuke sa sjednice, Partnerski savjet nije dostavio Vladi Crne Gore, shodno členu 16 Poslovnika o radu, ali je Izvještaj sa sjednice dostavljen kao propratni materijal prilikom upućivanja Prijedloga Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2023-2027. godina Vladi na razmatranje i usvajanje.

IV OCJENA STANJA I DALJI KORACI

Sumirajući osvrt na funkcionisanje Partnerskog savjeta u prethodnom periodu, uz aktivnosti u 2023. godini, može se zaključiti da tijelo nije imalo dovoljno aktivno angažovanje, iako je inicijativa za njegovo upostavljanje uvijek bila podržana. Istovremeno, nijesu dovoljno prepoznati potencijali Partnerskog savjeta, imajući u vidu njegovu strukturu, kao i potreba za njegovim kontinuiranim angažovanjem. Od strane predstavnika lokalnih samouprava, koje imaju poseban značaj kao činioci politike regionalnog razvoja, uvijek je postojalo interesovanje za rad Partnerskog savjeta, jer su tijelo prepoznali kao dobar mehanizam za jačanje saradnje sa resorima na nacionalnom nivou, koji bi podržali njihove prijedloge i pomogli u rješavanju ograničenja u razvoju, shodno nadležnostima.

Takođe, važno je istaći da jedan od operativnih ciljeva u okviru strateškog cilja 1 Strategije regionalnog razvoja Crne Gore – *Unapređenje mehanizama koordinacije u sprovođenju politike regionalnog razvoja*, gdje je ponovo pitanje kontinuiranog angažovanja Partnerskog savjeta prepoznato kao potreba.

Imajući u vidu navedeno, uz reorganizaciju državne uprave u okviru 44. Vlade Crne Gore, Ministarstvo ekonomskog razvoja pripremiće inoviranu Odluku o osnivanju Partnerskog savjeta za regionalni razvoj i preduzeti aktivnosti na formiranju ovog Savjeta u novom sastavu. Kontinuirano angažovanje Partnerskog savjeta, uz aktivno učešće svih resora, biće jedan od prioriteta aktivnosti politike regionalnog razvoja, s obzirom da slijedi izazovan period u sprovođenju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, kao i potreba lokalnih samouprava da se podrži njihov dalji rast i razvoj.